

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:

Rudnyánszky Gyula.

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Rövid, de velős.

— július 14.

(gr.) Már mint Tisza István gróf urnak az „Az Ujság” ujságban való megszólalása. Cikksorozat lesz. Az első levél rövid. Alig néhány hasáb az egész. Elől magántermészetű levél „Az Ujság” szerkesztőjéhez (nem is az „Az Ujság”-éhoz,) aztán egy-két hasábnyi cikk „A helyzet”-ről. Rövidnek elég rövid, csak hogy a nyilatkozatnak esetleges velős volta sem igen fogja kielégíteni a bukott miniszterelnök személyes gárdáját, mivel hogy akármilyen velős dolgokkal szolgál in már a nemes gróf, azok egyike sem értékes tárgy, nem levén eme velős dolgok egyuttal — *koncok* is.

Nem is a gárdának szól a kőserves kiáltvány, nemzetközileg „pronunciamento.” Hiszen a gárda meghalt vele együtt, de minek adná meg magát, mikor a közéleti tisztesség akadályát felállító egyesült ellenzék úgy sem ad neki meg semmit, a mit politikai szolgálataiért oly bőven kapott csaknem harminc éven keresztül? Tisza gróf megszólalt, hogy beszélni látszassék valamit, amidőn oly súlyos kalapácsütések érik kivált a gróf Andrássy Gyula hatalmas cikkeiben. Röviden felel, de mikor érzi, hogy a legmagasabb hegységek sem állanak oly magasan a tenger színe felett, mint a mily magas erkölcsi színvonalat tartanak megszálva az ellenében — de éppen azért a nemzet mellett küzdő ellenfelek.

A szegény, szerencsétlen Priell Kornélia szerelmes levelei — az ifjú kalandorhoz intézett ömlengések — nem oly undorító és egyuttal szálnalmasak, mint ez a nyilatkozat. A fiatal-sága dacára kivénült, kikopott vén szerelmes epekedő vallomása ez a kisiklott hatalom és a hatalommal járó előnyök irányában. Csürés-csavarás, ráfogás, ravaszkodás és tehetetlen gyűlölet annak minden sora.

Imé a bevezető levélnek egyik részlete:

„Nézeteim, aggodalmaim kifejezésével pedig hallgattam addig, mert nem volt teljesen kizárva a remény, hogy jön létre valamelyes megállapodás a kormány s a többség vezetői között és nem volt szabad bármit is tennem, vagy mondanom, mi e megegyezés megíusultának oka, vagy ürügye lehetett volna.”

„Megdermed ereimben a vér” — mondotta Khuen-Héderváry gróf, a midőn az abszolutizmust emlegették előtte. „*Kiszárad kalamárisomban a tinta*” — rémüldözött a szerb királygyilkosság hírének hallatára a vérmes

ujsáíró. A mi tentatartónk is hajlandó ilyen elszáradásra, a mikor éppen Tisza István gróf *merészel* arról beszélni, hogy „nem volt szabad bármit tennie, vagy mondania, ami e megegyezés megíusultának oka, vagy ürügye lehetett volna.” Igaza van abban, hogy nem lett volna szabad ilyesmit tennie, vagy mondania, csak hogy nem volt újabb időben teite, vagy szava, amely ne lett volna a nemzeti küzdelem meghurcolását célzó csuf ármány és még csufabb felkinákozás! A nemzeti küzdelem *veszélyeiről* beszél, a ki azokat könnyelműen is, rosszhiszeműen is földidzte és elhárításuknak folyton és minden erejével elébe állott!

Ha már ilyen ocsmány a gróf ur legújabb énekes bohózatának a nyitánya, milyen lehet maga a kiskomédia? Hát ocsmányabb az ocsmánynál is. Bennünket megundorít, személyes híveit azonban megdöbbsenheti, mert oly kicsinyes érvekkel van megspékelve, annyira szolgál ismétlése mindannak, a mit Tisza gróf a Házban, kortes utakon és lakomákon elmondott, hogy szinte aggasztó jele annak, mennyire megcsorbították a január 26-ára következő kisebb-nagyobb balesetek ökszccellenciájának a szellemi képességeit.

Fejgöres és göresös kapaszkodás beszél már lelőle. A nemzet január 26-án csakis a házszabály módosítás erőszakossága ügyében döntött, katonai kérdésekről ellenben szó sem volt a választások alatt. Ez a száműzött és soha vissza nem térő gróf érvelésének a nyitja. Csak hogy az ilyen beszédet nem komoly térfi, hanem csakugyan „gyermek hallhatja örömmel.” Hát a midőn a nemzet döntött a házszabályok ellen elkövetett csiny dolgában, egyuttal arra hatalmazta fel az új többséget, hogy egyéb elveit (így az önálló vámtérületet, magyar vezényszót) dobja ki a léghajóból és elveit feladva vállaljon kormányt, vagy pedig engedje tovább garázdálkodni Tisza gróf urat és gárdáját? Hát nem az következik inkább a nemzet döntéséből, hogy a november 18-iki csinytevéssel igen szoros kapcsolatban találta az alkotmány veszélyét Kiérezvén igen-igen bölcsen, hogy az erőszakkal és a Tiszák szája-ize szerint módosított házszabályok révén a nemzetnek éppen legszentebb jogai fogranak elsikkadni?

Azt írja továbbá:

„És ha ma ujult erővel ör ki a magyar vezénynyelv iránti követelés s ragad magával mind szélesebb rétegeket, az első sorban azon körülménynek tulajdonítandó, hogy a magyar vezényszóért folyó küzdelemben olyanok játszanak vezérszerepet,

kik korábbi működésükben a kiegyezési politika hü követőinek mutattak magukat s kik még a közelmúltban is ezen küzdelem káros és veszélyes következményeitől óva intették a nemzetet.”

Ez az, ez az! E néhány sor valódi kivonata a Tisza izmos gondolkodásmódjának. Andrássy, Bánffy és a néppárt, egyszóval a 67-es alapon álló pártok vezérférfiai vannak arra hivatva, hogy a *tiszta hatvanhét* alapján intézzék majdan a nemzet sorsát. Őket kell bevádolni Bécs előtt, mert hiszen a király által féltve visszatartott *vezényszóért* való küzdelem miattok terjed oly nagy rohamossággal. Pfuj! micsoda disztelen utcasarkon való illegés-billegés még ez is! Ha valakinek érdeme vagy bűne (mert a mi szemünkben *érdem*, Bécs szemében lehet *bűn*) a magyar vezényszó mellett való küzdelem megszálesítése és kimélyesítése, az lehet bárki, de legelső sorban Tisza István grófnak köszönhető. Az ő fej-és egyéb görcei, epeömlései nélkül talán ma sem nyílt volna meg a nemzet szemé s vakon engedték volna folyni a magyar nemzet legszentebb jogainak elharácsolását. A magyar nemzeti jogok teljességének kiküzdése logikus folyamán, hanem ennek kiinduló pontja ott keresendő, a honnan Tisza gróf rikácsolta mámoros gárdájának tapsai közt november 18-án azt, hogy — „*legyen vége a komédiának!*”

A függetlenségi pártot sem fogják megtéveszteni a cikkely magasztos részei, melyekben ennek a 67-es pártokkal való szövetségét igyekeznek megbontani. Egyelőre elég politikai sikernek a „67” tiszta és becsületes helyreállítása, erkölcsi sikernek pedig értékes az, hogy végre-valahára nem oly emberek kerülnek a kormány élére, akik — mint 1875-ben tette a bihari pontokat szöggre akasztó öreg Tisza — *nem az elvfeadás és a nemzet kijátszásának mocsaras útján kerültek a hatalom élére.*

Konfliktus van a király és a nemzet közt. „*Mindez miért?*” kérdi nagy ártatlanul Tisza gróf. Ne tettesse magát, nagyon jól tudja, hogy *miért* nem riadnak vissza, ha kell, még nagyobb bonyadalomtól is. Mi a nemzet és király boldogulását reméljük a küzdelem teljességétől, holott Tisza és hívei csakis a saját boldogulásukat hajhászszák a nemzet és a király boldogtalanságának árán. Nem lehet majd többé kockát vetni Krisztus palástjára, azért *mindez*, Tisza gróf ur!

Politikai hírek.

— **Tisza osatlósai.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradai szabadelvű párt tegnapi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy gróf Tisza Istvánt a kormányról való visszavonulása alkalmával biztosítja törhetetlen bizalmáról és ragaszkodásáról.

— **Vagy-vagy!** A bégaszentgyörgyi kerület választói nyílt levelet írnak képviselőjükhez, gróf Tisza István megkurított árnyékához. Papp Gézához, hogy lépjen ki a szabadelvűpártból és vegyen részt hazánk függetlenségének kivívásában, avagy mondjon le mandátumáról, mert különben módot fognak találni bizalmatlanságuk értelmes kifejezésére. Hasonló felhívás készül Ujverbáson Tisza fűszárja, a választásokat szerezésén intézett báró Vojnits István ellen és remélhetőleg a jó példát még számos kerület fogja követni.

A nagy válság.

Fejérváry kezdi a működését . . .

— július 14.

A politikában úgy látszott, hogy a holt ponthoz jutottunk. Erre engedett legalább következtetni a nagy esőnd, a mely néhány nap óta beállott. A politikusok javarészt elszéledtek az országban, úgy hogy Budapesten alig van valaki, a kormány tagjait kivéve. A nagy államférfiak felsaptak újságíróknak és egyre-másra ontják a mérgeesebbnél mérgeesebb cikkeket. Tegnap a Tisza-fele geszti levél sorozat keltett feltűnést és megütközést, mert féktelen örületét lobogtatja benne „a nagy nyughatatlanság.”

Az ország idegen nyelvű lapjai, a nemzetiségek szócsövei is hangokat hallatnak a válságról, de ezek alig alig zavarnak valamit is. Az Aradon megjelenő „Tribuna” szerint az oláhoknak nem kell a magyar vezényszó. Ezeknek a nemzetellenes hangadó újságoknak az intenciója természetesen csakhamar kilátszik ezekből az esztelen kirohanásokból, mert nem más, mint a kormánynak egy kapkodása, a melylyel — igen örvendetesen — sikertelenül igyekszik a nemzetiségeket a maga részére megnyerni. — Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf tegnap több függet-

lenségi képviselő kíséretében Liptószentmiklósra utaztak, hogy Thuránszky Tamás függetlenségi párti jelöltet támogassák. Thuránszky tegnap mondott programbeszédet, a mely nagy hatást keltett mindenütt s a jelekből arra lehet következtetni, hogy megválasztása bizonyos.

Az újságírók harcába ma aztán beleszápott a darabont kormány elnöke. Ugyilátszik, hogy megunta a tétlenséget és kelemetlenül érintette az egész országban megnyilvánuló bizalmatlanság, mely úgy őt, mint kormányának minden tagját a fején túl is elárasztja és döntő lépésre határozta el magát.

Tenni akar. Működni kíván. „Ügyvezetni” próbál. A legelső törvénytelenséget elkövette tegnap. Kiadott egy rendeletet, amelyben ráecsesint a törvényhatóságokra. Szigorúan beszél az alkotmány védbástyaival és kijelenti a rendeletben hogy minden olyan törekvést, a mely az adók és ujoncok visszautasítására irányul, megtilt.

A törvényhatósági határozatokat „törvénytelennek” (?) tartja és megfogja semmisíteni.

Az ügy ugylátszik igen a körmére éghetett a darabont miniszteriumnak, hogy ily erőlyesen kezd fellépni. Ez újabb törvénytelenység folytán most fog elkövetkezni igazán a nemzeti ellenállás ideje és a nemzet nagy ereje most fogja hatalmas szélvészként lesodorni a hét gyászvitéből álló kormányt.

A kiszivárgott hírek szerint Fejérváry állítólag ezt a rendeletét azért adta ki, mert az ország több helyéről jelentés érkezett, hogy a be nem folyó adók miatt az adóhivatalok fizetéseket teljesíteni nem tudnak.

Ma, pénteken tehát már minden törvényhatóság tudni fogja, hogy a darabontok miniszterelnökével és kormányával szemben, hogyan kell fellépni.

A tisztességtelen verseny.

— július 14.

Hazai iparunk fejlődésének egyik kerékkötője a tisztességtelen verseny, amelylyel szemben a ma érvényben álló ipartörvény keretein belül a honi ipar nem találja meg a kellő védelmet.

Ahány módja csak van az erőszakos és tisztességtelen versenynek, azt mind igénybe veszik osztrák szomszédaink, hogy a serdülő magyar ipart csirájában elfojtsák és továbbra is egyeduralkodó gyanánt dominálhassák a magyar piacot silány áruikkal.

Alábbiakban ki akarjuk mutatni, hogy miben áll az osztrákok erőszakos versenye, hogy továbbá mi az oka ennek és végül, hogy miként lehetne ellene társadalmi uton védekezni.

Az osztrák ipar évszázadon át biztos piacot talált Magyarországon, lassacskán megszüntette vámkülföldi összeköttetéseit, és kényszerűségből teljes erejével Magyarországra vetette magát. A mai osztrák iparosnemzedék már oly gyámoltalan, hogy a külföldi piacokon a német, francia, angol és amerikai versenynyel megküzdeni sehogys tud és így csekély kivétellel hazánkban levő, elődeitől szinte örökölt összeköttetéseire van utalva, hogy a hazájában felesleges termelését nálunk értékesítse. Sőt bebizonyított tény az is, hogy az osztrák iparos még saját hazájában sem képes a német iparral versenyezni, így tehát még nagyobb árutömeget kénytelen hazánkba exportálni.

Az osztrákok ugyanis exportárakkal dolgoznak mindunk, csak hogy egyrészt a saját hazájukba mutatózó árufeleslegtől megszabaduljanak és ezáltal otthon az árak ne csökkenjenek, másrészt pedig azért, hogy a magyar ipart teljesen elnyomják. Ezzel az osztrák politikával elérjük ugyanazt, hogy az árukat azok értékén aluli áron szerezhessük be, tehát olcsóbban, mint Ausztriában; vesztjük ellenben azt, hogy a kisebb tömegekben, tehát valamivel nagyobb ön költséggel termelő hazai ipar nem bírja ki soká az olcsó árakkal való versenyzést és teljesen tönkremegy. Az osztrák ipar csak azt várja s amint az illető szakmabeli magyar gyárak beszüntetik üzemüket, az osztrák iparosok rögtön erősen fölemelik az árakat s busásan, kamatos kamatokkal megveszik rajtunk az előző veszteségeiket.

Ezt az erőszakos és tisztességtelen versenyt elég gyakran alkalmazzák jó szomszédaink és már sok derék magyar iparvállalat sirját ásták meg vele. Egyes élelmesebb magyar iparvállalatok úgy menekültek meg a szövetséget osztrák iparosok eme tisztességtelen

A fekete kenyér.

Nikolas Nerli bankár volt Firenzében, reggeltől estig íróasztalánál ült és örökösen számlálta apénzét. Nagy összegeket kölcsönzött a császárnak és a pápának.

És hogy az ördögnek nem kölcsönzött annak csak az az oka volt, mert félt, hogy rossz üzletet csinál vele. Nikolas Nerli merész volt és bizalmatlan, sok kincset haráncolt és sok embert juttatott koldusbotra, mindazonáltal köztiszteltetésben részesült szülővárosában, Firenzében.

Palotában lakott, amelyben csak egészen kicsiny, magasan fekvő ablakokon keresztül szűrődött be a napvilág. Ezt bölezen is tette, mert a gazdagok háza kell hogy ketrechez hasonlítson. És boldogok azok, kik esellel szerzett nagy javaikat erősen védelmezik.

Nikolas Nerli palotája láncokkal és erős ráccsal volt biztosítva. Belül azonban remekül volt berendezve. Gyönyörű freskók díszítették, legelső művészek művei. A himzett szőnyegről Nagy Sándor történetét lehetett leolvasni és Trisztánét és sok másét. Nikolas Nerli Jámor alapítványokkal kürtölte tele gazdaságát. A város falain kívül kórházat építtetett amelynek frizén szobrok és festmények, életének legnagyasabb eseményeit mutatták be.

Hálából azon nagy összegért, amelyet a Santa Maria Novella befejezésére adott, a

templom korusában függesztették ki a képmását, amit a Szűz Mária lábánál letérdelve imádkozik. Rá lehetett ismerni vörös gypapot-sapkájáról, prémes kabátjáról, meg sarga arcáról és kicsi szurós szeméről. Derék felesége, Monna Bismontosa a Szűz Mária másik oldalán alázatosan imádkozott; becsületes szomorú arvonásai elárulták, hogy soha senkivel sem tett rosszat.

Nikolas Nerli a köztársaság legbefolyososabb polgárai közé tartozott, mert sohasem szólalt fel a meglévő törvények hibái ellen. Nem ismerte a szegény ember nyomorát, sem azokat, akiket a hatalmasak börtönre vagy száműzésre ítéltek. Egyszóval, semmisen történt életében, a mi a tiszteltetés kisebbítette volna, amelyet nagy vagyona keltett.

Egyszer, késő este, egy téli napon hazafelé tartott, amikor háza előtt nagy sereg, félig meztelen koldus fogta körül, akik könyörögve nyújtották felé kezüket. Megpróbálta őket kemény szavakkal elriasztani, de az éhség makacsosá tette valamennyit és dühössé. Körülköttek körülte és panaszos szelid szavakkal kértek tőle egy falat kenyeret.

Nikolas Nerli már lehajolt, hogy követ szedjen a földről és közibük hajigálja, amikor szolgálai egyikét látta, nagy kosár fekete kenyérral közeledni. Intett a szolgának, hogy lépjen közelebb és mélyen bele-

nyulva a kosárba, kő helyet kenyeret dobott a szegényeknek.

Aztán hazament és lefeküdt. Álmában szélhűdés érte, amely oly gyorsan végzett vele, hogy azt hitte ágyában fekszik még, amikor már Szent Mihály megjelent előtte.

Az arkangyal mérleggel a kezében lépett az elhunyt elé. Amikor Nerli az egyik serpenyőben az özvegyek ékszereit, amelyekkel zálogként őrzött, a törvénytelenül nyert tömérdek talért és a csengő, uzsorával meg csalással szerzett aranyokat fölismerte, világos volt előtte, hogy Szent Mihály életét mérlegeli és ijedten tekintett a mérlegelő kezére.

— Szent Mihály, — mondta, — ha mindent, amit össze raboltam, beleteszed az egyik csészébe, úgy kérlek, helyezd el a másikba azt, ami általam föllendült. Gondolj az alapítványokra, amelyekkel életemet tetszős mezbe öltöztettem. Ne felejtsd el a Santa Maria Novellát, amelynek építési költségeit harmadrészen én fizettem, a kórházat sem, amelynek összes kiadásait én fedeztem.

— Ne félj, Nikolas Nerli, — válaszolt az arkangyal, — én semmit sem felejték el.

És tündöklő kezével a Santa Maria Novellát és a kórházat, festett és mintázott frizeivel, az alácsüngő serpenyőbe tette. De az nem billent meg.

szégtelen versenyének öldöklő hatása elől, hogy ők is szövetkeztek és kartellirozták a fogyasztást, vagyis megegyeztek az osztrák gyárosokkal, hogy ezek mit hozhatnak be és mily áron, hogy továbbá mi maradjon a magyar gyárak idegen verseny nélküli termelése.

A másik neme a tisztességtelen versenynek az, hogy a fejlett osztrák ipar oly tudatosan silánynak készített árut vet nagy tömegben a magyar piacra, a minő silányt hazai iparunk előállítani még készakarva sem képes. Természetes, hogy ennek az árunak oly csekélyre szabják az árát, hogy azért a csekély árért a valamivel jobb honi árut még előállítani sem lehet, annyival is inkább, mert mi nem gyárthatunk oly nagy tömegben, mint az osztrákok. Ez kettős bajt zúdít ránk. Elsősorban a közönséget a rendkívül olcsó ár a silány áruk vásárlására ösztönzi, másrészt pedig a jó minőségű áruk árát is leszorítja.

Van azután olyan silány minőségű osztrák áru is, amelyről nem vallják be silány voltát, hanem, a járattanabb vásárlóközönség megtévesztésére finom áruként adják el magas áron, de olcsóbban, mint a magyar iparos a tényleg jó minőségű árut vesztegetheti.

A silány minőségű osztrákárukkal való üzérkedésnek is számos példáját ismerjük. A magyar gyárosok és iparosok egyre panaszkodnak miatta és pedig joggal, mert a közönség ezáltal már hozzá szokott az olcsó árakhoz és inkább eltekint a minőségi külföldről, amit úgy nem ért.

Harmadik neme a tisztességtelen osztrák versenynek az, hogy az osztrák gyárosok áruikat magyar származásúknak tűntetik föl. Hogy ezt el is higgyék nekik — noha sajnos kevesen törődnek vele — hazánkban fióktelepeket állítanak föl, a melyek vagy kissé kikészítik az osztrák árut, vagy még ezt sem teszik és enélkül hozzák magyar áruként, rendszerint hangzatos magyar nevek alatt forgalomba. Ismerünk nagyon sok esetet, azok leírása túlhaladná e cikk kereteit, de azért sorjába vesszük idővel ezeket is.

Hadd tudja meg a magyar közönség, hogy egyes, a hazában levő gyártelepek százszorosán több árut adnak el évente, mint amennyit ők maguk termelnek, a többit pedig az osztrák törzsgyárból hozatják. Hadd tudja meg mindenki, hogy egyes osztrák gyáraknak hazánkban csak raktárai vannak és ezek az osztrák gyártmányt magyar áruként, magyar védjeggyel ellátva hozzák forgalomba.

Egész sorát állítottuk össze azoknak az

osztrák áruknak, amelyek dicső szabadság hőseink nevét használják reklám gyanánt. Se szeri, se száma azoknak az osztrák gyárosoknak, akik a magyar koronával ékesített és nemzeti színű papírosba göngyölt, vagy nemzeti színű szalaggal átkötött árukat honi származásuak gyanánt árusítanak. Tudunk olyan eseteket is, amelyekben a hazai cégek reklámcéduláit majdnem hűen utánozzák az osztrák gyárosok a vásárlóközönség megtévesztésére és a magyar gyárosok nagy kárára. Ismeretes előttünk továbbá a tisztességtelen osztrák verseny ama módja is, hogy egyes jellegzetes és közismert magyar vidéki áru gyanánt bocsátják idegen és silány áruikat a magyar piacra, mint pl. szepességi vászon név alatt a cseh vásznot, stb.

A kormány máris kezdeményezte azokat az intézkedéseket, amelyekkel törvényhozási úton ki lehetne irtani, vagy kezdetben legalább is vissza lehetne szorítani ezeket a visszaéléseket.

Az ipartörvény folyamatban levő revíziója alkalmából nagyon egyszerűen lehet a bajou segíteni: szigorú büntetést kell megállapítani a tisztességtelen versenyen rajta kapott külföldi és hazai cégekkel szemben egyaránt.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— július 14.

Lapunkban lehetőleg kerüljük a botrányokat. — Nem aknáztuk é a szerencsétlen Priell Kornélia esetét sem. A *nyolcvan* éves asszonytizenkét éve folytat gyöngéd viszonyt egy 30 éves, kalandos természetű ifjával. Pénzét reákölti, leveleit recdelkezésre bocsátja. Ma már elhatározta, hogy jegyet vált vele, nélkül is megy hozzá, ha családja idejekorán meg nem akadályozza.

Jókai Mór és Nagy Bella, Priell Kornélia és Vander Hoeske Kálmán két tragédia hősei. Annál szomorubb, hogy mindkét esetben két dicsőséges pálya esett áldozatává a természet törvényeit megsejűfő gerjedelmeknek.

Bolond dolog ez nagyon. De azért ha Prielle Kornéliát sajnáljuk is, irigyeljük azt a kort, a mely őt szülte. Milyen idők! Micsoda embertermés! Nem csupán nagy eszméket hagyott reánk örökül a mult század

És felfedező örömeivel vette elő Szent Mihály a kenyeret, amiket a gazdag ember előtte való este dobott a szegényeknek. Beletette jótéteményei serpenyőjébe, amely rögtön alásülyedt, amíg a másik fölemelkedett, úgy egyenlően állottak. A serpenyők meg sem mozdultak. A bankár nem hitt a szemének.

— Látod Nerli, — szolt az angyal, — sem az égnek, sem a pokolnak nem kellesz. Menj hát vissza Firenzébe, szaporítsad a kenyereid számát, amelyeket sajátkezüleg osztottál szét az éjszaka, anélkül, hogy valaki látta volna. Te meg vagy mentve. Mert az ég nem elégszik meg azzal, hogy a gazembernek megnyissa kapuit, ha ott bánatot mutat, vagy a rosszerkölesű hajadonnak, ha ott sir. Az embereken, akik ellen vétkeztél, kell hogy jóvátegyed büneidet. Isten könyörületessége végtelen és téged is meg fog segíteni. Menj! Sokszorozd meg azon kenyerek számát, amelyet itt látsz a serpenyőben.

Nicolas Nerli fölébredt ágyában. Elhatározta, hogy követi az arkangyal tanácsát és szaporítja a szegények kenyerét, hogy így fölkészüljön az Egebe. És azokban az években, amelyeket első halála után a földön eltöltötti könyörületes szíve volt a szerencsétlenek számára és bőkezű volt azokkal szemben, akik rászorultak.

Anatole France.

eleje, de még... *nyolcvan esztendő menyasszonyokat is!*

Kossuth Ferenc a Herkules fürdőben nyaral. Helyesen van. Nomen et omen. — Gyűjtsön ott Kossuth herculesi erőt a Tiszapolitika Augiász-istállójának kitisztításához.

A Tisza-párti lapok azt hirdetik, hogy Kossuth Lajos Tivadar a törvénytelen kormány kezéből elfogadná a M. Á. V. igazgatóságát. Nagyon illik erre a rágalomra egy német közmondás, amely szerint „a hitvány ember mindenkit hitványnak tart.”

NAPI HIREK.

Kártya becsület.

— július 14.

Szegedről írják, hogy az ottani tisztviselők Otthonában két nagyobb rangú állami hivatalnok ferblizett, aminek az lett a vége, hogy az egyik néhány száz korona veszteséggel zárta le számadását, de nem fizetett. A nyertes tiltakozott a kártyaadósságnak bizonytalan időre való elhalasztása ellen. A vesztes nem váltotta be fizetési ígértét, mire partnere ügyvéd útján szólította kötelezettségei teljesítésére. Ezen annyira felbőszült a kártyaadós, hogy a törvényszéken zsarolás miatt följelentette a nyertest, aki visszont az Otthon-egyesület elnöksége elé vitte a dolgot, a nemfizető tag kigolyozását kérve. Az egyesületi választmány igazolásra szólította föl a kártyaadóst.

Ez az eset elég érdekes és jellemző arra, hogy foglalkozunk vele. A kártyabecsületet bizvást a lovagias becsület mellé sorozhatjuk, mindkettő bálvány, amelyet „gavallérok” a mánások a majnos érdekében emeltek s mely előtt — sajnos — az egész társadalom babonás félelemmel hasra vágódik. A „kaszinói erkölcsök” Budapestről a Kossuth Lajos-utcából indultak hódító körutjukra s jármukba hajtották a polgárság minden rétegét: szerencsejáték és párbaj, feljűk száll a tömmjénfűst, s aki az „urak” hoz hasonló akar lenni, imádattal veszi körül őket.

Mi a kártyázás alapja? A kölesönös bizalom. A kártyaadósságot nem lehet polgári úton perelni, tehát a játékosok a fides-t, a társadalmi érintkezés talpkövét használják cégerül, amikor a legnagyobb erkölcstelenséget űzik. A veszítőnek 24 óra alatt, vagy a nyerőtől jóakarattal megállapított időpotban fizetnie kell, nehogy az erkölcsi halálnak tegye ki magát. Ha a veszítő a meghatározott terminusra nem egyenliti ki tartozását: vagy föbelövi magát, vagy kigolyozák. Így kívánja a kaszinói becsület.

Íme, a hazardjáték, az erkölcstelenség egyik lovagára, mint épül föl erkölcsi alapon. Hogy a kaszinónak erre szüksége van, azt megértjük, mert a belső tizezer legnagyobb részének állati életében az evés ivás, az érzékiességnek kielégítése mellett, a kártyázás egyetlen megnyilvánulása.

De hát a társadalom többi osztályainak ehhez semmi köze, mert ezeknek más hivatása és kötelessége van. — Akik dolgoznak, azok ugysem lehetnek urak. A kaszinói fel-fogás szerint ugyanis ez, aki keze munkájával keresi kenyerét, az nem ur. — Ha a polgárember leül kártyázni s szenvedélyétől hajtva, talán százakat veszít, — óh, mily kicsinyes összeg ez az urak sok ezer forintos tétjeibek képest, — akkor őt nem szabad a fizikai vagy a morális megsemmisülés választutja elé állítani, ha nem tud pontosan fizetni. — Például egy hivatalnokra nézve néhány száz koronának könnyelmű elvesztése a létkérdésével egyértelmű lehet. Sikkasszon talán, hogy az erkölcstelenség fetisének áldozhason? Vagy golyót röpítsen szívébe, hogy szenvedjen erkölcsi halált? Holott ő az állam hasznos polgára, aki talán család fentartó is?

A kártya adósság maradjon kényszer a gavallérok között, akiknél ez a létkérdés, de szűnjék meg a polgári társadalomban, amelynek más az erkölse, más a célja. A polgári

A bankárt nyugtalanság és félelem fogta el.

— Ó, Szent Mihály, keress még, könyörgött aggódva. Még hiányzik a serpenyőből, a szentvíztartó, amelyet Szent János tiszteletére adományoztam és a szék, amelyet Szent Andrásnak... tudod az a szék, a melyen Krisztus urunk keresztelése van föl üntetve.

Az arkangyal a dómhoz, a kórházhoz és a szentelt víztartóhoz a széket is hozzatette, de a mérleg most sem billent meg.

Nicolas Nerli érezte, mint gyöngyözik hideg verejtéktől a homloka.

Arkangyal, — szolt, — biztosan tudod, hogy a mérleged pontos?

Szent Mihály mosolyogva adta tudtára, hogy mérlege a legpontosabb. Hisz nem a Párisban élő lombardiak számára készült, sem pedig a velencei és firenzei bankárok részére.

— Hogyan, — nyögte Nicolas Nerli, — a dóm, a szék, a kátlán és a kórház annyi sok ágyával, nem nyomna többet, mint a szalmaszál, mint a pehely?

— Látod Nicolas Nerli bünei sulya sokkal sokkal nehezebb, mint jótetteidé.

— Hát a pokolra jutok? — mondta a firenzei — és foga vacogott félelmében.

— Türelem! — szolt az menybeli mérlegelő, — türelem! Még nem készülünk el, hisz itt látok még valamit.

törvénykönyv nem ismeri el a kártyaadós ságot s így ez nem is lehet kötelező. A kártyajáték erkölcsötlen, tehát nem lehet erkölcsi következménye. Arra az ellenvetésre pedig, hogy amit elvállaltunk, annak eleget kell tennünk, az a válaszunk, hogy mi a kártya becsületet nem ismerjük el, mint szuverén. Ehhez hasonló egyébként az is, ha valaki amerikai párbajban a fekete golyót luzzza s öngyilkos lesz. Hát szabad-e az ilyen kötelezettséget végrehajtani, avagy nem üldözi-e a törvény azt a másikat, aki ilyen uton a halálba kergette ellenfelét?

A kártyabecsület még veszedelmesebb a lovagbecsületnél, amelyben van még talán ethika, ha még oly kevés is. Mert emberileg érthető, hogy bizonyos esetekben a törvény hiányossága arra utal, hogy a sértésért magunk keressük az elégtételt, bár ez is fölösleges lesz majd, ha ezt a törvény kielégítő mértékben fogja megadni. De a kártya becsületre nem találunk egyhitő körülményt. Döntse le hát a polgártársadalom ezt a hamis bálványt!

Debreceni pereg.

— július 14.

A „Budapesti Hírlap” tegnapi tárcájában igen jóízű dolgokat mond el. Elmondja, hogy az annak idején tizenötezer ember lakta Debrecen város például hat év alatt (1676—1682) 641 000 forint értékű bort mért ki. S mindez Debrecenben termelt! Idegen bort ugyanis nem volt szabad ott árulni. S a míg a városnak óriási kiterjedésű pusztáiból egy-egy évben alig ezer forintnyi jövedelme volt, addig az italmérsi jog évenként husz-huszonöt-ször annyit hozott. Most van itt némi föllendítés borok dolgában. Hanem azért máig sem tudjuk, hányféle bort ismertek borivó elődeink? Azt is elsorolja az idézett hírlap. A borcsinálásnak is annyi módja, annyi csinja-binja divott, hogy ma azoknak egy tizedét sem ismerjük. Ki ismeri például a földfizekákban főtt vörös nevű bort, aztán a szintén főzés útján készült grádicsos bort, a barran-ürmöst, a mátkabort, a bodza-ürmöst, a fives bort, az istenfásbort, a vakbort? Bizony ezek neveit már a szótárakban is hiába keressük. Pedig a tizenhatodik és a tizenhetedik században még emezek is közönségesen ismert borok voltak: kastélyszinü bor (siller), vizesbor (ennek ellenlábasa az urbor), misebor (legfinomabb bor), hegyvámbor, dézsmabor, abrakosbor, pappor, látóbor, nyárlott bor, német bor (savanyu), bodzásbor, pennabor fordult bor (a miből ecet készült), busultbor, csigér, löre, török bor, nyulós bor, közbor, édes (főtt) bor, asszabor, zsálás, szegfüves, örménygyökere, virágos, kakukkfűes, mézes stb. bor. Ehhez a sokféle dorhoz sokféle ivási mód és sokféle alkalom is volt, a mit eleink igen egyszerűen a pohár szóval nevezték el. Minden szentnek megvolt a maga pohara, s azt a névnapkor megadni senki el nem mulasztotta. Ott volt aztán a sokféle közönséges pohár, a társópohár, fráterpohár, sellyepohár, az indulópohár (bucszó), az unszoló pohár, a látópohár (kóstoló), az áldomás pohár, borpotyapohara, ukkonpohara stb.

Irinyi bátyánk, a gyufa feltalálójának — esete ujjult fel. Kötünk, hogy az első zsebórát nem Henlein Péter, hanem egy Magyar Egyed nevű budai ember készítette. Hommel Adolf dr. nevű zürichi orvos írja egy frankfurti lapban: „

Tudatom önökkel, hogy rendkívül érdekes zsebóra van a birtokomban, amely valamennyi eddig ismert zsebóra közt a legrégebb keletű és csodálatosképpen nem nürnbergi gyártmány. Alakja kerek és lapos, átmérője 6 cm., vastagsága 2 fél cm. Az átúrt és aranyozott sárgarézről készült tok dusan van aranyozva. A külső fedélén 12 nyílás van, amelyeken át látszanak a számok. A közepén egy kukorékoló kakas látható, amely körül a következő szavak vannak bevésve:

AGIDIUS UNGARUS FECIT BUDA

A számmutatón két sorban 24 óras beosztás van, még pedig a felső I—XII-ig római számokban, az alsó pedig 13—24 arab számje-

gyekben. A tokon azonkívül az óra két volt tulajdonosának neve is be van vésve. Kivül latin betűkkel és arab számokkal a következők vannak bevésve: Joan Orzag de Groth. A S 1502; a külső oldalon pedig ez a fölrás olvasható:

STEPH—D—UBPL—WERBEWGCZ: A D MDXI

Eszerint az óra 1511-ben Werbőczy István tulajdona volt.

— **Uj páholyok a színházban.** Zilahy Gyula a debreceni színház igazgatója kérvényt intézett a város tanácsához, hogy a színházban új páholyokat építtessen. Zilahy az új páholyokat a jelenlegi állóhely helyén kívánja a saját költségén létesíteni. A városi tanács Zilahy kérelmével tegnap foglalkozott és megadta az engedélyt az állóhelynek páholyokká való átalakítására. Az állóhely a II. emeleti erkélyen lesz a színpaddal szemben. Az építkezéshez legközelebb hozzáfognak. Zilahy az új páholyok építésére az öztönözte, hogy a bérlők eddig minden páholyt lefoglaltak, de ezenkívül az is, hogy az új páholyokkal a közönség igényeit még inkább véli kielégíteni.

— **Hivatali eskü.** H. Kiss József közgazdatisi gyakornok a tegnapi tanácsülésen letette a hivatali esküt, mely alkalommal a szokásos mintát Varga Károly tb. tanácsnok olvasta fel.

— **Napszurást kapott országgy. képviselő.** Achim L. András Békés-Csaba országgy. képviselője f. hó 11-én kedden délután gerendási birtokán hirtelen rosszul lett. Betegségét napszurás okozta s a kezelő orvosok a képviselő állapotát aggasztónak mondják.

— **Vidéki szülők figyelmébe.** Azokat a vidéki szülőket, a kik a fővárosi községi iskolába akarják az idén beírni gyermekeiket, föltöbb érdekli a polgármester rendelete, amelyet most intézett a tisztí főorvos javaslatára az iskolák igazgatóihoz. A rendeletben meghagyja az igazgatóknak, hogy a vidékről jövő gyermekek közül az iskolába csak azokat vegyék fel, akiknek szülői lakó helyük illetékes hatóságának hivatalos bizonylatával igazolják, hogy a kérdéses helyen járványos gyermekbetegség nincs. — Erre a rendeletre amiatt van szükség, mert a leg több járványt a szeptemberben vidékről felözönlő gyermekek hurcolják be a fővárosba.

— **Törvényszéki bírák szabadsága.** A debreceni kir. törvényszék bírói kara tegnap kezdte meg üdülését. Egyelőre a következő törvényszéki bírák élvezik a hat hétre terjedő vakációt: Kelemen Ernő, Dr. Üdényi Nándor, Hoffman József vizsgáló bíró, a kit Szoboszlai Sándor helyettesít, továbbá Hegedűs István, helyettese Baróti Béla, és Kerekes János — helyettese dr. Oláh Miklós t. bíró.

— **Uj községi orvos.** Püspökladány község tanácsa Dr. Beczner Imre debreceni kórházi orvost községi orvossá választotta meg. Beczner állását szombaton foglalja el.

— **A fővárosi hírlapírók szervezkedése.** Magyarország vidéki újságíróit valószínűsítés lázba hozta a szociális szervezkedés gondolata. Az ez irányban megindított mozgalom oly páratlan gyorsasággal vált általánossá és mutatta föl a gyakorlati eredményeket, amintre még nem volt példa a szervezkedések történetében. Nem lehet másként, mint hogy a gondolatot az idő szelleme sugallta. S hogy csakugyan így van a dolog, azt fényesen bizonyítja az a hír, amely a fővárosból most érkezik hozzánk. Arról értesülünk, hogy a mi példánkra a budapesti hívtasos újságírók körében is megindult a mozgalom a szociális szervezkedés érdekében. A mozgalom kezdeményezői két fővárosi napilapnak, a Pesti Napló-

nak és a Polgárnak a szerkesztőségében vannak s közéjük tartozik Molnár Ferenc, a kitűnő író és hírlapíró is.

— **Itt van a krinolin!** Franciaország és Anglia divatvilága formálisan összeveszett a krinolin felett. Franciaország krinolinpárti volt, Anglia krinolinellenes. Az angol hölgyek ligát is alakítottak a krinolin ellen, amelynek több mint huszezer tagja volt. Gyüleseztek, agítottak, tiltakoztak, de ime, hasztalanul. Angliát leverte Franciaország Londonból jelentik, hogy Yvette Guilbertet, aki ezidőszert Londonban tartózkodik, az angol királyné meghívta a Buckingham palotába, hogy legújabb chansonjai közül néhányat előadjon. A meghívón a királyné megkérte a francia művésznőt, hogy krinolinban jelenjék meg. Yvette Guilbert eleget is tett a kérésnek, ezzel udvarképes lett a krinolin, sőt azon az uton van, hogy a színpadra is fölkerül. Hogy általános divat lesz ezek után, szinte fölösleges külön megemlíteni.

— **Ahol nem fizették a katonák zsoldját.** A nemzeti ellentállást ugyancsak meg kezdte érezni a kincstár, amely — sajnos — alkotmányellenes kormány kezében van. Kecskeméten — mint tudósítónk jelenti — tegnap megtörtént az az eddigelő páratlan eset, hogy katonák a rendes időben nem kapták meg a zsoldjukat. A napos altiszteket trombitaszóval összehívták a kaszárnyák udvarán és utasították őket, hogy magyarázzák meg a legénységnek, hogy nem kapnak zsoldot, mert nincs pénz. Csak később kaptak azután katonák valamelyes összeget, amiből azután kifizették a legénység zsoldját.

— **Apá és fia.** Egy debreceni uriember, a ki noha már nagy fia, jogász fia van, de még mindig bonvivánt férfiú, beszélt el az alábbi esetet:

Tegnapelőtt megszólít a fiam.

— Apám, én elmegyek két hétre Tátra-Füredre.

— Helyes, mondottam neki, menj Tátra-Füredre.

— A fia elutazott és, én az igazat megvallva, boldog voltam, mert most már minden feltűnés nélkül meglátogathattam azt a kis színésznőt, a ki jelenleg a Margitszigeten nyaral, s a ki olykor-olykor kedves hozzám. Három nappal a fiam elutazása után felmentem Budapestre, s kihajtottam a Margitszigetre. Képzelve, kit találtam a kis színésznőnél — a fiamat. Természetes, hogy haza zavartam. — Nem bánt a dologban semmi, fejezte be az előadást az örök ifju bonvivánt csak az, hogy nem három nappal előbb csiptem meg fiamat a kis hölgnél. Így ha egymásra nézünk, mindig jó valami az eszünkbe.

— **Siófoki pofozások.** Elcsattant az ezredik pofon... A pofonok terén Siófok elérte tegnap a világrekordot. Elcsattant az ezredik pofon. Ha visszatekintünk a híres balatoni fürdő közelmúlt alapítására, nyiltan kimondhatjuk, hogy véle lovagias ügyek terén nem mérkőzhetik a világ legrégebb fürdője sem. A jubiláris pofon családi eredetű. Egy budapesti szép asszonyról volt szó, aki otthagya orvosdoktor férjét, mert az az orvosdoktor viszonyt tart egy nemrég elhunyt budapesti nagykereskedő özvegyével, még pedig komoly szándékkal. A hirt R. H. egy budapesti csokoládé-gyár utazója mesélte el bábeszédűséggel a fürdőház előtt. A beszédnek figyelmes hallgatója volt Z. E. ügyvéd, aki kezében uszónadrágot tartott. Az uszónadrágnak igen fontos szerep jutott. — Mert első dühében az összegöngyölt uszónadrágot dobta Z. E. a beszélő felé, ordítván:

— Már megint hazudik, a vén kamat-svindler.

A vén kamatsvindlernek jelen volt a menyasszonya is. Harmincezer forintos külső váci-uti szépség. Aki kijelentette, hogy soha nem menne olyan férjhez, aki türi az ilyen sértéseket. Még ha jó barátja is a sértő.

Erre a biztatásra szilajodott meg a csokoládé utazó tenyere és e biztatásra született meg a jubiláris pofon. Az urak, a lovagias ügy lovagias részét Budapesten intézték el tegnap délelőtt Lovas vívómester vívótermében. A vívómestert távirattal hívták haza nagymarosi nyaralójából. Az áldozat amit R. A. menyasszonyának hozott: két lapos duzzadás a mellen és egy gyöngye karcolás a felső ajkon. Z. E. sértetlen. A síófoki fürdőtelep igazgatósága bizonyosan jubileumos banketten ünnepli meg a világtörténeti „síófoki ezrediket.”

— **Vizet a kutyaáknak!** Ezen figyelmeztetés minden kutyalajdonosnak szól. Tudvalevő, hogy a kutya nem izzad a bőrén át, hanem nagy hőségben gyorsan kell lélekenie. A tüdőnek eme gyors működése természetesen hamar kiszáritja a gézét és nagy szomjúságot von maga után. Töltsük tehát napjában többször friss vizet a kutyaáknak, mert ezt nemcsak az állat egészsége kívánja így, hanem az ember biztonsága is. Mert tény, hogy veszettség többnyire a víznek nélkülözéséből keletkezik.

— **A megvert primadonna.** Budapestről írják: A városligeti játéktér egyik mutatványos bódéjában tegnap este nagy botrány történt. Néhány jókedvű fiatal ember előadás közben megverte a „színház” primadonnáját: Miss, egy kedvesen csunya-képi foxterrier-kutyát. Miss fájdalmasan vonitva, azonnal beszüntette a produkciót s a közönség kacagása közben otthagya di-ösös színhelyét. A kutya gazdája, aki egyben színházigazgató is, heves jelenetet rögtönzött primadonnája megértése miatt. A fiatal emberek nem hagyták magukat s nemskára általános lett a verekedés. Az „igazgatónak” és személyzetének végre is sikerült a botrány rögtönzött a nézőtérrel az utcára kitzukolni. Ott aztán általános lett a verekedés. Ennek végre is az István-uti őrszobából érkezett rendőrök vetettek véget. Tizenegy embert előállítottak a VI. kerületi kapitányságra, ahol közösen elleni kihágás címén megindították ellenük az eljárást.

— **Halálozás.** Hosszu szenvedés után tegnap este meghalt özv. Knoll Rudolfné. A halálesetről a következő gyászjelentés szól: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának, menynek és áldott emlékü jó rokonnak özv. Knoll Rudolfné szül. Huber Antónia urnónek f. hó 12 én este 8 órakor, életének 55-ik, özvegyiségének 3-ik évében hosszas betegség, de különösen 2 heti súlyos szenvedés és a haldokló szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 14-én d. e. fél 10 órakor fognak a romkath. egyház szeriartása szerint a Csapó-u. 19-ik számú háztól a Szent-Anna temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat a temetés alkalmával fog a Mindehatónak bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, július 12-én. A béke anyala lebegjen a sokat szenvedett hamvai felett. Egyetlen barátnéja özv. Fűvessy Gyuláné. Valamint számos rokonok nevében is. Egyetlen leánya Mariska. Anyósa özv. Knoll Edéné gyermekeivel. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

— **Koszorúmegváltás.** Trenka Ferenc elhalálzásával koszorú megváltás címen a Kossuth Lajos asztaltársaság 13 koronát gyűjtött össze, a mely összeget jótékony célra fordítják.

— **Meglopott huszárönkéntes.** Eszterházy Pál gróf, a debreceni Vilmos huszár

ezred önkéntese tegnap két barátjával Mikepércsre kocsizott ki. Az utszéli eszterházy aztán meglepedett a társaság és pezsgő mulatságot csapott. Mikor a jókedv magára hágtott az önkéntesek két arató munkást hívtak az asztalukhoz és azokat is itatták. Később a hangulat már egy kissé alább szállott s az önkéntesek elszunyadtak a eszterházyban. Mikor Debrecenbe visszaérkeztek Eszterházy rémülten tapasztalta, hogy egy 1000 koronás bankjegye, igen nagyértékű briliáns gyűrűje és ezüst cigaretta tárcája eltűnt. Az esetről a rendőrségnek jelentést tett. Botos András rendőrbiztos nyomozást folytatott ez ügyben és a vasút környékén lévő kocsimák egyikében két nagyban mulatozó munkást látott, a kik csakugy szóták a pénzt. Vallatásra fogta őket és a cigaretta tárcát meg is találta náluk. A két atyafi, Varga István és Nagy Lajos tagadják, hogy ellopták volna a gróf értékeit.

— **Hentesek panaszja.** A vágóhídi mizériák megszüntetése céljából — mint már jeleztük — a debreceni hentesek tömörültek és egyik gyűlésükön kimondták, hogy lépéseket tesznek ez iránt. Tegnap a hentesek testületileg kivonultak a vágóhídra, a hol az igazgatónak előadták sérelmüket. A vágóhíd igazgatója a henteseknek megígérte, hogy a bajokat rövidesen orvosolni fogja.

— **Öngyilkos asszony.** A Kossuth szállodában szerdáról esütőrtökre virradó éjszaka öngyilkosság történt. — Egy 30–35 évesnek látszó asszony dobta el magát az életet. — Az öngyilkos nő: Nagy Adolfa tiszttartó neje és Legyes Bónéval. Éjszaka vett szobát a szállodában. A négyes számú szobát kapta, ahol kora reggel az ágyán agyonlőtte magát. A szomorú esemény színhelyén a rendőrség részéről megjelent Dr. Vargha Enil kerületi orvos és Harnathy r. biztos, akik már csak a beállott halált állapították meg. Az öngyilkos nő lábai lelőgtak a földre s kezében egy 7 milliméteres revolvert szorongatott. — A lövés a bal mellén találta s azonnali halálát okozta. Semmi irást nem találtak nála, melyből kiletére következtetni lehetne. Az erszényében 22 korona készpénz és egy Debrecenben váltott gyorsvonati vasuti jegy volt. A rendőrség táviratozott Legyes Bónéval, de választ a késő éjjeli órákig nem kapott. — Az öngyilkos holttestét kiszállították a kórház halottas kamrájába.

— **A portómentes levelek térfogata.** A portómentes levelek térfogata három irányban 10, 20, 30 illetve 5, 15, 35 centiméternél — tekeresalakuknál pedig hosszúságban 30, átmérőben 15 centiméternél nagyobb nem lehetett. A kereskedelmiügyi miniszter legújabb rendelkezése folytán a hivatalos portómentes és portókötéses levelek térfogata három irányban egységesen 10, 20, 45 centiméter, a tekeresalakuknál pedig hosszúságban 45, átmérőben 15 centiméter lehet. Ez a rendelkezés azonban nem érinti a portómentes levelezőlapokra, nyomtatványokra, hírlapokra, folyóiratokra s magánlevelekre vonatkozó korlátozást.

— **A siketnémákat gyámolító egyesület igazgató tanácsa** a napokban tartotta gyűlését. Az intézet vezető tanárának előterjesztéséből örömmel láttuk, hogy a siketnémák debreceni intézete szép fejlődésnek indult. Egyesek és hatóságok segélye évről évre növekszik, nemkevésbé gyarapodik a növendékek létszáma is, a miniszteri biztossokkal eddig megvizsgált eredmény pedig mindenkor minden tekintetben jó volt. Vezető tanár jelentette, hogy a legutóbbi hónapok alatt a következő nagyobb adományok

érkeztek a siketnémák javára: A belügyminisztertől 2000 kor., Ó Felsőgétől 200 kor., Reichmann Arminától 1000 kor., a Fröbel gyermekkert egylettől 20,000 kor. A két tanár és 6 növendék által tett körutnak már is van eredménye, amennyiben Nyiregyháza város évi 500 kor. val fogja az intézetet segélyezni. A nagykarolyi bélyeggyűjtők vagyona 600 kor. szintén a siketnémáké lesz. Az intézet intensíve is szépen fejlődik, mivel ez évben is 15 új növendéket vettek fel, u. m.: Lakatos Eszter (Tuzsér), Győrfi Juliánna (Mátészalka), Kocsis István (Nádudvar), Czesztyiczki Ilona (Nyiregyháza) Van János (Debrecen), Gyuruczán Anália (Magyarereg), Berkovics Jenő (Királydó), Dalamics Mihály (Hugyaj), Igne László (Erdőszáda), Pap Klara (Hajdunánás), Kis Mária (Debrecen), Hengya Emma (Magyaroroszló) Király Péter (Balmazújváros), Pál Imre (Balmazújváros), Kis Juliska (Nyiregyháza) Ez újabb felvétellel a növendékek létszáma 50 re emelkedett.

— **A tyúk szerencsétlensége.** Napok óta hatalmas kódarabok zuhannak alá Szent-tyúk Károly eszterházyi utca 65 sz. udvarába. A kődobálás napok óta ismétlődik és tegnap egy szegény, ártatlan tyúk életének vetett véget egy kódarab. Szent-tyúk jelentést tett a rendőrségnek annál is inkább, mert tegnap már revolverlövésével vegyítették az ostromát.

— **Katonatiszt a máglyán.** Egy szmolenszki lap a következő részletes tudósítást közli arról a rettenetes esetről, mely egy tiszt elégetésével végződött és a melyről távirataink utján röviden már értesítettük olvasóinkat:

Június 30-án a kurszki vasuti állomáson rettenetes dráma történt, melynek áldozatai egy tüzértiszt és egy köztűzér voltak. Egy csapat, körülbelül 90 főnyi tüzér, utazott ugyanis Niszi Novgorodból Kievbbe, egy őrnagy és egy hadnagy parancsnoksága alatt. Minthogy a csapat nem volt túlságosan számos, a rendes személyvonaton utaztak. Működő Kurszki állomáson az indulás második jelzése is elhangzott, minden katona a helyén volt már, kettőt kivéve, a kik leitták magukat és nem akartak továbbutazni. Nahogy késő és ennek folytán esetleg szerencsétlenség történnék, az őrnagy távollétében a hadnagy megparancsolta, hogy a két vonakodót költözzék meg és úgy vigyék a vonatba, a mi meg is történt. Az egyik megköltözött hangosan és durván szidalmazta a tisztet, úgy hogy ez kirántotta kardját és egy csapással földre sújtotta a tüzért. Az állomáson lévő nagy tömeget — épp aznap bucsujárás volt a kievi eszterházyi képhez és a vasut tele volt bucsujáró parasztokkal — a véres jelenet módfelett fölzúgatta. Félóra alatt mintegy 3000 ember verődött össze s valamennyien hangos kiabálással és szitkozódással vetették magukat a tisztre. A hadnagy bezárkózott egy elsőosztályú szakaszba, melyet a tömeg fenyegetőleg öbzölött körül. A vonatvezető el akarta indítani a vonatot, de a tömeg ebban fenyegetésekkel megakadályozta; sok ember a sínre feküdt, hogy a vonat ne mehessen. A tömeg bevarta a kocsik ablakait, dorongokkal bekiáltta a puszitásnak a követelése, hogy a hadnagy álljon el. Az állomásfőnök és a városi helyőrségek elősietett parancsnoka igyekeztek a tömeget lecsillapítani, de minden siker nélkül. A tömeg tovább ostromolta a kocsit. A bezárkózott tiszt kilőtt az ablakon, három embert megsebesített, a mi a nép dühét még jobban fokozta. Erre aztán leöntötték a kocsit petróleummal és meggyújtották. A tüzoltókat, a kik a tüzet el akarták oltani, a nép megakadályozta, hogy az égő kocsihoz hozzáférhessen. — A kocsitörmelékei között utóbb megtalálták a tiszt szénné égett tetemét. A városból előhívott gyalog- és lovasszázad csak akkor érkezett meg, a mikor a tömeg már szét-szóródott. A szörnyű lineselést végigérezhette a tüzértiszt felesége is, a ki segítségére akart menni a férjének, de a kit ezzel a mondással; „Te nem vagy oka semminek”, eltaszigálták a szörnyű jelenet színhelyéről. A szerencsétlen asszonyt ajultán vitték a helyőrség parancsnokának lakására.

— **Köszönetnyilvánítás.** Sesztina Jenő 200 száz koronát volt szives egyesületünknek adományozni, mely nemes adományért ez uton is hálás köszönetemet nyilvánítom. Somossy László a debreceni kores kedő ifjak társulatának elnöke.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiállításban.

— **Fontos cséplőgéptulajdonosok részére!!** A 7359—1903. magy. kir. belügy miniszteriumi rendelet értelmében minden cséplőgéptulajdonos köteles az első segélynyújtáshoz szükséges kötszerekkel felzerelt mentőszekrényt készletben tartani. Keleti J. orvos-sebészeti mű és kőszergyáros Budapest, IV., Koronaherceg utca 17. ajánlja a 288. sz. Cséplőgép-Mentőszekrény elnevezés alatt a fenti min. rendeletnek minden tekintetben megfelelő keményfa szekrényben elhelyezett berendezést. A csomagolással együtt K. 29. Legölönyesebb bevásárlási forras vizonteladónak. Saját hazai gyártmány.

— **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszertár gyógyszerár.

— **Speciálista** férfi, fiú és gyermek szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

TAVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Ischl, jul. 13. Ő felsége ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Gautsch báró osztrák miniszterelnököt. Gautsch báró délután részt vett az udvari ebéden, este pedig visszautazott Bécsbe.

Prielle Kornélia házassága.

Budapest, jul. 13. Prielle Kornélia és (Van der Hoesche) Rozsnyai Kálmán regénye egyre nagyobb hullámokat ver fel. A nagyszony ma kijelentette, hogy *semmi körülmények között nem akar elválni a vőlegényétől.* A házi-orvos figyelmeztette a családtagokat, hogy hirtelen ne szakítsák el az agg művésznőt Rozsnyaitól, mert ebből tekintve, hogy beteg, nagy baj származhatik. Rozsnyai hasonlóképen kijelentette, hogy *minden körülmények között megesküszik Prielle Kornéliával.*

Az orosz forradalom.

Pétevár, jul. 13. Ide érkezett jelentések szerint Tifliszben a forradalom hihetetlen gyorsasággal terjed. Tegnap egy rendőrtisztet agyonlőttek a merénylők. A tettest egy diák személyében elfogták. A merénylet után még valaki bombát vetett, a mely 15 ember életét oltotta ki és sokat megsebesített.

Birilew tengerészeti miniszter.

Pétevár, jul. 13. Avellan tengerészeti miniszter nyugalmába küldték cári főhadsegédi állásának megtartásával. Tengerészeti miniszteré Birilew altengernagyot nevezék ki.

Leégett gyártelep.

Galgóc, július 13. Az itteni Zweig Lipót és fiai cég serfőző és malátagyára teljesen leégett. A tűz úgy keletkezett, hogy egy 5 éves kis fiú gyufát gyújtott, amitől

az istálló mellett levő szalma lángba borult, s csakhamar az összes épületek tüzet fogtak. A kár jelentékeny.

Hervayné büntetése.

Bécs, jul. 13. Hervayné megkegyelmezése, melyek a lapok tegnap jelentettek, úgy értendő, hogy négy havi börtönbüntetést az elítélt betegessége való tekintettel kegyelem útján egy havi elzárásra változtatták.

A napszurás áldozatai.

Newyork, jul. 13. A hetek óta tartó rettenetes községben ma kilenc ember napszurást kapott és meghalt. Számosan megörltek a nagy melegtől.

Szuvalov temetése.

Pétevár, jul. 12. A meggyilkolt Szuvalov gróf holttestét ma szállították Moszkvából ide, a hol nagy pompával fogják eltemetni. A temetésen a cári családnak több tagja is megjelenik. Minthogy félnek, hogy a temetésen nagyobb zavargások lesznek, messzemenő intézkedéseket tettek.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 13.

Buzakinálát mérsékelte, vételkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 12,000 méter-mázsa került forgalomba, közben 5 fillérral olcsóbb árakon. Egyébb gabonanemek közül zab és tengeri szilárd, rozs és árpa változatlan. — Idő: meleg.

Buza októberre	15.44—46.
" 1906. áprilisre	15.98—16.00.
Rozs októberre	12.60—62.
Zab októberre	11.30—32.
Tengeri júliusra	15.20—22.
" 1906. júliusra	10.70—72.
Repece augusztusra	24.30—50.

Törvényszék.

Merénylet a miniszterelnök ellen.

Nagy feltűnést keltett ez évi január 29-én egyik krajeáros napilapnak az a közleménye, amely hírül adta, hogy a II. kerületben a választási mozgalmak folyamán a Nyiry-párt által a budai Vigadóban rendezett bankett alkalmával, a banketről távozó gróf Tisza István miniszterelnököt a Vigadó épület fényesen kivilágított lépcsőházában Hoffer Lajos fővárosi tanító egy bottal inzultálta. A támadást azonban a miniszterelnök kíséretében levő urak elhárították. A merénylő tanítót két detektiv átadta egy esendőnek aki aztán igazoltatta. A krajeáros lapnak azt a híré a közönség egy interview alakjában olvasta, amelyet a lap egyik munkatársa folytatott elő Göcz József polgári iskolai igazgatóval. Dr. Göcz ez alkalommal még elmondta azt is, hogy a merénylő először 6 reá támadt.

— Most leszámolunk Göcz József! s midőn közvetlen közelébe ért, akkor haladt el előtte gróf Tisza miniszterelnök. A merénylő, midőn a kormányelnököt megpillantotta, elkiáltotta magát:

Éljen Darányi! s a következő pillanatban botját magasra emelve a kormányelnök felé sujtott. Ütése azonban nem talált, mert a miniszterelnök kíséretében levő urak a merénylőt félrelékték s nem a leggyöngédebb kezelés mellett adták át a rendőrnek. Gróf Tisza figyelmeztetést nem kerülte el ez az incidens s megkérdezte dr. Göcztől, ki az az ember? Az igazgató erre megjegyezte:

— Sajnos kegyelmes uram, ez egy fővárosi tanító, Hoffer Lajosnak hívják.

Hoffer Lajos tanító dr. Göcz Józsefnek ezen kijelentései miatt rágalmazási pört indított s a büntető járásbírság nem látva beigazoltnak, hogy Hoffer gróf Tiszát akarta volna megtámadni, dr. Göcz Józsefet becsületsértés vétségéért 50 kor. pénzbüntetésre ítélte, a rágalmazás vétsége alól azonban felmentette, mert beigazoltnak látta a tanuk vallomásai alapján, hogy a kérdéses alkalommal Hoffert tetteleg bántalmazták s rendőrnek adták át. A járásbírság ítélete ellen dr. Göcz felebbezéssel élt. Ma tárgyalta ezt az ügyet másodfokban a törvényszék felebbeviteli tanácsa Saly bíró elnöklete alatt. A bíróság dr. Holló József védő meghallgatása után dr. Göcz Józsefre kiszabott első bírósági ítélet megváltoztatásával, a büntetést 20 koronára szállította le.

§ Kettős akasztás Nagyváradon.

Nagyváradnak legközelebbi nem minden napi izgalmas eseményben lesz része. A rablójalkosság miatt halálra ítélt Rostás János és Lakatos Máté cigányokat fel fogják akasztani. A halálos ítélet kihirdetése után felterjesztették ugyan kegyelemre a két rablójalkost, de a nagyváradai ügyészség már megkapta a választ, hogy a kegyelmi kérvényt illetékes helyen elutasították. Így hát a napokban végrehajtják a két cigányon a halálos ítéletet.

§ **Rabló cigányok.** A debreceni törvényszék két napi táágyalás után tegnapmondott ítéletet abban a betörési ügyben a mely a télen egész Debrecen környékén feltűnést keltett. Egy hajduszoboszlói cigánybanda ugyanis betöréseivel tartotta egyideig rettegésben a községek lakosságát. A csendőrok sokáig nem tudtak nyomukra akadni. Végre mégis hurokra kerültek a rablók és lefolytatott tárgyalás után a törvényszék a bünszövetkezett tagjai közül Rostás Lénárdot és Gézát 7—7 hónapi, Rostás Szevit és Gábert 5—5 hónapi fegházra ítélte. Nagy József és B. Kovács Lajost felmentették a vád alól. A kir. ügyész felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

§ **Uj rendelet a becsületsértési perekben.** Európa minden államában nyakrafőre alapítanak párbajjelenségek ligákat, amelyek csak arra jók — hogy a párbajok még tömegesebben forduljanak elő. Az osztrák igazságügy-miniszter, aki már nálunk is több méltó újítást tett, erre vonatkozólag rendeletet tett közzé, melyben kijelenti, hogy szigorúan vizsgálják meg a sértések természetét s magán, valamint a női becsületeséget sértéseket ezután a legmagasabb büntetéssel sújtják. A miniszter elítélően nyilatkozik az eddig követelt rendszerrel, amely öt tíz korona pénzbüntetéssel torolt meg oly becsületsértéseket, amelyek megérdemelték volna két, három, sőt hat havi szabadságvesztés büntetést is. Az igazságügyminiszter azt sem tartja helyesnek, hogy a bíróság a legtöbb esetben a perekben csupán pénzbüntetést alkalmaz, holott a törvény egy évi fogház és kétezer korona pénzbüntetés maximumot állapít meg a becsületsértési a perekben. Az igazságügyminiszter rendelete szerint a párbajmánia megszüntetésére a legjobb rendszer az, ha a bíróság minden egyes esetben nemcsak pénzbüntetéssel, de súlyos szabadságvesztéssel is sújtja a krakélereskedőkonok sértegetőket. — A bizonyítási eljárásra is kiterjed az idézett rendelet. Azt mondja ugyanis, ha például azt mondja valakire, hogy gazember, tolvaj vagy sikaszó, ennek bebizonyítását nem szabad megengedni, mert ha valaki valakit ennek tart, ne álljon vele szóba, de erkölcs birkodni s valakit megfélemezni, egyes személynek soha sincs joga s ha ezt mégis megteszi, úgy a sértőt meg kell büntetni.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

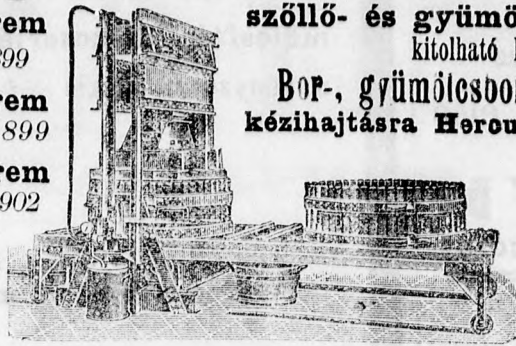
1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H-Böszörmény —	d. e.	11	11
B.-Sz.-Mihály —	d. u.	11	20
felé —	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	oste	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reg. el	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárád f. gyorsv.	este	6	40
Budapest — Nagyvárád felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárád felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály —	este	6	22
H-Böszörmény —	este	6	28
felől —	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
	d. u.	7	44
	d. u.	7	54
	d. u.	5	25
	reggel	5	35
	reggel	7	15
	d. u.	3	18

Kiadó lakás
mester-utca elején
Bundi-utca 4 sz. alatt egy egészen ujonan épült magas földszintes utcai lakás mely áll felül 4 szoba egy előszoba, alól 2 nagy világos pince szoba, egy sötét pincéből,
Kiadó augusztus 1-től.
Értekezhetni ugyanott.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

szőlő- és gyümölcsmüst a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.
Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Heroulesnyomóró-szerkezettel fa- vagy vastányérral. Gyümölcs- és szőlő-örloket, bogyzógépeket Gyümölcs-aszaló-készülékeket

hydraulikus sajtóért.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mintekültnlegességet a legújabb szerkezetben.

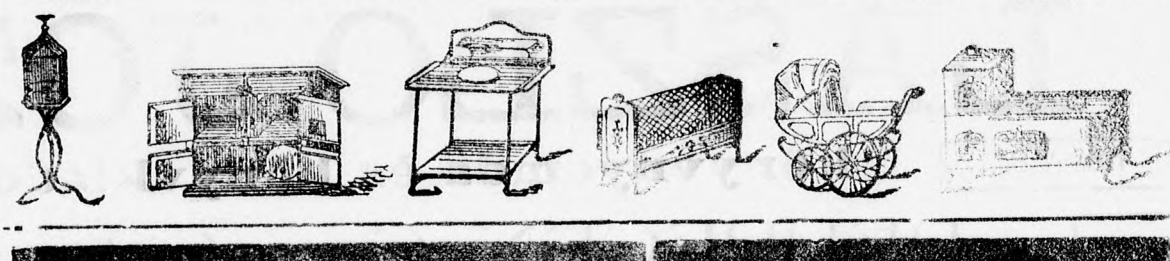
MAYFARTH PH. és Ta., BÉCS, II. 1

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

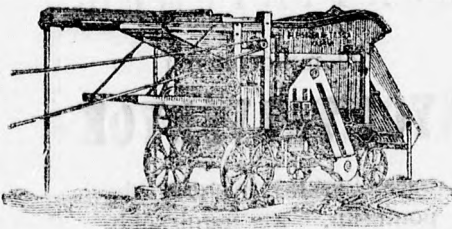
Tóth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsi**, fürdőkádak, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, **tüskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legelőszobb bevasárlási forrás.

FLEISHER és TARSA

gépgyára és vasöntődéje. Kassán, Vám-utca 11 szám.
ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok zsemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

— Cséplőkészleteit cséplőgépeit —
Baka-élettisztító-rostait,
Borsajtót s szőlőzuzóit.

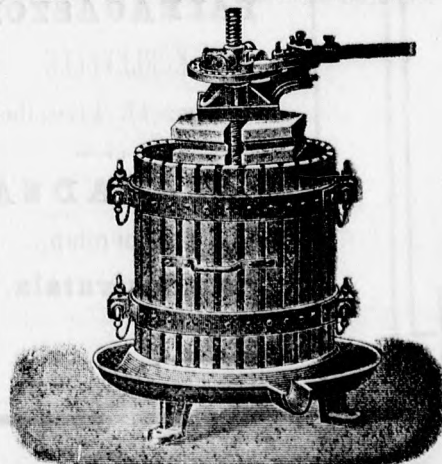
gyárt továbbá: MALOM, OLAJGYÁR és SZESZGYÁR berendezéseket GÖZGÉPEKET, GÖZKAZÁNOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT s.b.

Bizományi raktár:

Szesztina Lajos urnál

Debrecenben.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

ANCELOTTI MULATO

az „Arany-bikában“

Előleges jelentés,

Folyó hó 30-án. Pénteken lesz

Angelotti igazgatónő első
fellepte.

Uj: „Az akaratos asszony“ bohózat.

Hilda és Tilda
párdalosok.

Valamint az összes szerződöttetett
művészek fellepte.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

velek

Oriási raktára!

Nyilóvirágok, esokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészeti vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók

Debrecenben.

Olasó ár és pontos szállítás biztosítottak.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyereség sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyereség évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk 50 tag részére. Ily formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében jegyet szerez, az időközi esetleges nyereségekre, a teljes befizetések után pedig 2 db eredeti

3% magy. jelz. nyereség sorsjegyre illetve nyereség jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TÁNCRENDK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG“
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsrajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG“
részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG“
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.
Fél évre 10 kor.
Negyed évre 5 kor.